

PSKP XXVII kongresu gaidot

Balstoties uz zinātni

Līvānu eksperimentālās bloķimiskās rūpnīcas pieredze liecina, ka, lai apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc lizīna, jāizmanto milzīgās iespējas, ko dod jau esošo ražošanas jaudu intensifikācija. Cehs, kurā ražo lopbarības lizīna koncentrātu, nodots ekspluatācijā 1971. gadā. Tā projektētā jauda — 1 000 tonnas gadā. Sogad plānojam saražot 2 365 tonnas lizīna. Pavisam rūpnīcā tad būs izgatavots vairāk nekā 2 800 tonnu lizīna. Tehnoloģisko un ekonomisko rādītāju ziņā mūsu uzņēmums leņem vadošo vietu nozares radniecīgu uzņēmumu vidū.

Tik labus rezultātus izdevies gūt, pateicoties visa kolektīva aktīvai līdzdalībai jaunās tehnikas un tehnoloģijas pētījumos, zinātnes un tehnikas sasniegumu ieviešanā ražošanā.

Izraugoties ražošanas intensifikācijas ceļus, uzņēmuma inženieri uzskata, ka pirmām kārtām jānosaka tie iecirkņi ražošanā, kur ar minimālu līdzekļu ieguldījumu var panākt vislielāko atdevi. Tātad, cīņā par zinātniski tehniskā progresa paātrināšanu jābalstās uz akadēmiskiem, nozares uzņēmumos un pašu rūpnīcā veiktiem, pētījumiem.

Rūpnīca pastāvīgi sadarbojas ar vairāk nekā desmit zinātniski pētnieciskajiem, augstskolu institūtiem un citām zinātniskajām organizācijām. Izmantojam tādas sadarbības formas kā saimnieciskais līgums, pasūtījums—norikojums un līgums par radošu sadarbību.

Vispirms te gribētos atzīmēt

Vissavienības Ģenētikas un rūpniecisko mikroorganismu selekcijas zinātniski pētniecisko institūtu, Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Mikrobioloģijas institūtu.

Rūpnīcas projektēšanas un konstruktoru birojs (jau ilgus gadus to vada Jānis Bojārs) un rūpnīcas centrālā laboratorija — lūk, divi galvenie posmi, kas saista zinātni ar ražošanu. Pateicoties galvenokārt mūsu laboratorijas darbam, izstrādāti izgudrojumi, kas ir nozīmīgi visas nozares mērogā. Piemēram, rauga skābā hidrolizāta iegūšanas tehnoloģija, lizīna producenta augstas aktivitātes štammi. Šo pētījumu ekonomiskais efekts piegades četros gados tikai mūsu rūpnīcā ir 6,4 miljoni rubļu.

Rūpnīcas projektēšanas un konstruktoru nodaļā konstruēta oriģināla lizīna žāvētava, kura tiek ieviesta arī citos nozares uzņēmumos. Kā vienu no perspektīvākajiem izgudrojumiem var minēt lizīna leguves procesu automātisko vadības sistēmu.

Piegades četros gados rūpnīcā pēc jaunās tehnikas un tehnoloģijas pētījumu plāna veikti 27 pasākumi. Jauninājumu ieviešanai izlietoti 990 tūkstoši rubļu. Iegūtais ekonomiskais efekts — 1495 tūkstoši rubļu (aprēķinot to pirmajā izmantošanas gadā vien). Šajā laikposmā rūpnīcas racionalizatori un izgudrotāji ieviesuši 488 racionalizācijas priekšlikumus, kas devuši 11,3 miljonus rubļu ekonomisko efektu. Vērā ņemama summa.

Panākumi rūpnīcā zinātniski tehniskajā progresā balstās uz

mūsu darbinieku augsto kvalifikāciju: 78 no viņiem ir augstākā izglītība, 45 — vidējā speciālā, 13 mācās neklātlenē augstākajās mācību testādēs un tehnikumos, 120 inženiertehniskie darbinieki ir Vissavienības ķīmiķu biedrības biedri. Rūpnīcā ir 355 novatori — Vissavienības izgudrotāju un racionalizatoru biedrības biedri. Jāatzīmē mūsu pirmrindnieki zinātniskajā darbā — projektēšanas un konstruktoru biroja priekšnieks Jānis Bojārs, pirmā ražošanas ceha priekšniece Jevģenija Reinbaha, otrā ražošanas ceha priekšniece Irēna Sedvalde, lizīna producentu selekcionāre Lidija Skagale, racionalizatori atslēdznieki Pēteris Daņilovs, Dainis Davidenko un citi.

Turpmāk mēs daudz uzmanības veltīsim resursu saudzēšanas tehnikas pētījumiem un tās ieviešanai. Atsevišķs plāns sastādīts, lai sasniegtu paaugstinātu lizīna koncentrāciju kultūršķīdumā, kas ir ražošanas tehniski ekonomiskā līmeņa galvenais raksturojošais rādītājs. Pildot savu patriotisko pienākumu un sagaidot PSKP XXVII kongresu, kolektīvs apņēmis ne tikai ievērojami pārsniegt plānotos ražošanas rādītājus, bet arī radīt stabilu pamatu sekmīgam zinātniskajam darbam divpadsmitajā piegādē.

G. UDROVSKIS,

Līvānu eksperimentālās bloķimiskās rūpnīcas centrālās laboratorijas vadītājs, bioloģijas zinātņu kandidāts